

Călin Chincea, un erudit din Banatul de Munte

Reverii mele cărășene includ și amintiri plăcute sau din acelea în care personajul pierde unul sau mai multe trenuri, istorii cu oameni memorabili sau deplorabili ca ținută a caracterului lor, evenimente și întâmplări ale vieții dintr-un cotidian care nu mereu mi-a fost populat cu bucurii și satisfacții. În primii mei ani de la descinderea în Banat, după repartiția guvernamentală care mă aducea din Cluj-Napoca la Oravița, profesor al celor două licee din orașul celui dintâi edificiu teatral din cultura țării, cunoșteam pe Călin Chincea. Despre el, vărul său, colegul meu din redacția de la „Echinox”, Virgil Mihaiu, poetul, graficianul și universitarul de azi, specializat în istoria jazzului, avea să-mi spună destule lucruri frumoase. Ele se adevereau, pe rând, pe măsură ce insertarea destinului meu intelectual în cultura provinciei continua, de la etapă la etapă.

Omul era de o obsesie aproape maladivă a perfectibilului. Meticulos în conspectarea și fișarea informației pentru cutare viitoare studii, irascibil când o idee a sa, altminteri bine documentată și la fel de bine argumentată, nu dobânda recunoaștere deplină, fix (dar nu fixist) când era vorba de încrengături dubitative vizavi de clarificări într-o problematică ținând de actualitatea noastră culturală, Călin Chincea s-a ambiționat să rămână un om al locului. Nu-l înțelegeam atunci, acum îi dau dreptate, descifrarea detaliului e șansa înțelegerii sensurilor întregului, sinteza culturală națională își are împlinirile în cercetările care țin de cunoașterea aportului provinciei la acumulările integrale.

Era un entuziast dar ponderat în afirmarea elanurilor, asta pentru că scepticismele lui proverbiale nu-i îngăduiau alte atitudini. Din aceste cauze destui dintre noi, contemporanii proiectelor lui, credeam în mod eronat că nu agreează alt gen de solidarități decât cele care-i împărtășesc convingerile lui. Se descurca la fel de bine în redactarea unei cronici de carte sau în discursul eliberat total de convențional cu prilejul unui vernisaj de arte plastice. Destui dintre scriitorii asupra cărților cărora condeiul și inteligența lui rafinată a zăbovit, sunt azi nume importante și, din păcate, nu destui își mai amintesc asta. Foarte mulți dintre artiștii participanți, la varii manifestări de gen, pictori, sculptori, graficieni, fotografi, oaspeți constanți la tabere naționale și internaționale, vernisaje, simpozioane, colocvii, conferințe, organizate în geografia Banatului cu deosebire îl apreciază și azi pentru opțiunile axiologice limpezi, pentru modul în care a știut să așeze pe fiecare, cu opera lui, în locul pe care-l merită. Nu a avut ambiția de a se impune ca un creator de școală dar a avut ambiția de a fi redefinită axa orientativă a dinamicilor culturii banatice postbelice dinspre Banatul de Munte. Erudiția lui promite o carte de sociologia culturii pe tema asta. N-a fost să fie dar el rămâne un intelectual cu un destin puternic personalizat între liderii unei promoții. Și asta înseamnă foarte mult iar lucrurile pot fi oricând adevărate fie și la o restituire sumară, dar necesară, a efortului său în istoria culturii bănățene de după al doilea război mondial.

Ionel BOTA